

תאריך: 17.5.2017
מספרנו: 10010

לכבוד: האלוף (במיל') אביחי מנדנבלית
לכבוד: תא"ל שרון אפק
היועץ המשפטי לממשלה
הפרקליט הצבאי הראשי
באמצעות פקס: 02-6467001
באמצעות פקס: 03-5694526

שלום רב,

הנדון: העדר הסמכה בחוק לפעולת המתפ"ש וקציני המטה ביחס לציוד
"דו-שימושי" הנכנס לשטחי הרשות הפלסטינית

1. הריני פונה אליכם בסוגיה חשובה של העדר הסמכה חוקית לפעולתם של המתפ"ש וקציני המטה שלו בכל הנוגע להכנסת ציוד "דו-שימושי" לשטחי הרשות הפלסטינית, בדגש על רצועת עזה. בתמצית, המתפ"ש וקציני המטה פועלים לפי הסמכה ישנה, הנוגעת לצו הציוד הדו-שימושי במתכונתו הקודמת. הצו תוקן בשנת 2015, אך מאז לא ניתנה ולא פורסמה הסמכה מעודכנת, לקציני המטה הרלוונטיים. אין מדובר בסוגיה טכנית גרידא, שכן בשל מחדל זה לא ברור איזה קצין מטה אחראי למתן רישיונות לפרטים הרבים המנויים בצו. מחדל זה מצטרף גם לקשיים אחרים - פרוצדוראליים ומהותיים הכרוכים בהכנסת ציוד "דו-שימושי" לרצועת עזה. לאחר שפנייתי בנושא הנדון למתפ"ש לא הועילה בהסדרת הסוגיה, אני פונה אליכם. זאת, בניסיון להימנע מפניה לערכאות.

2. **חוק הפיקוח על יצוא ביטחוני, התשס"ז-2007**, קובע בסעיף 20 כי "לא יעביר אדם לשטחי האחריות האזרחית הפלסטינית ציוד דו-שימושי מפקח הכלול בצו לפי פסקה (2) להגדרה "ציוד דו-שימושי מפקח", אלא אם כן קיבל רישיון לכך מאת הרשות המוסמכת או מאת מי שהיא הסמיכה לעניין זה". בשנת 2008 הוסמך המתפ"ש על ידי מנכ"ל משרד הביטחון כ"רשות מוסמכת" לעניין רישיון העברה לשטחי האחריות האזרחית הפלסטינית (להלן: רישיון ציוד "דו-שימושי") (ר' ילקוט הפרסומים מס' 5797, מיום 16.4.2008). לצדו, הוסמכו סגן המתפ"ש ושלושה קציני מטה: קמ"ט איכות הסביבה במנהל האזרחי, קמ"ט תקשורת במנהל האזרחי וקמ"ט תעשייה, מסחר ותעסוקה במנהל האזרחי. לצד שמו של כל קצין מטה צוינו סוגי הפריטים המנויים בצו (**צו הפיקוח על יצוא ביטחוני (ציוד דו-שימושי מפקח המועבר לשטחי האחריות האזרחית הפלסטינית), תשס"ט-2008**), אשר לגביהם מוסמך הקצין הרלוונטי לתת רישיונות.

העתק מההסמכה שפורסמה בילקוט הפרסומים מס' 5797, מיום 16.4.2008 מצ"ב ומסומן א'.

3. בשנת 2013 פורסמה ברשומות הודעה נוספת, לפיה מנכ"ל משרד הביטחון הסמיך את סגן המתפ"ש, ראש המנהל האזרחי, ראש מת"ק עזה, שלושת קציני המטה האמורים לעיל ומתאם מסו"ת ותעשייה במת"ק עזה, כ"רשות מוסמכת" לעניין רישיון ציוד "דו-שימושי". גם

כאן, לצד שמו של כל גורם צוינו סוגי הפריטים- לפי מספריהם בצו- שאותו גורם מוסמך להעניק בעניינם רישיונות להכנסת ציוד "דו-שימושי".

העתק מההסמכה שפורסמה בילקוט הפרסומים מס' 6535, 21.1.2013, מצ"ב ומסומן ב'.

4. **הסמכה זו, שניתנה בשנת 2013, נעשתה כאשר הצו כלל רק תוספת אחת** המפרטת פריטים שהכנסתם לגדה המערבית ולרצועת עזה מותנית בקבלת רישיון. במרץ 2015 נערך **תיקון לצו** ונוספה לו **תוספת שנייה**, המפרטת פריטים נוספים שהכנסתם לרצועת עזה בלבד מותנית בקבלת רישיון. מדובר ב-62 סוגי פריטים. ברם, עד עתה לא נקבעה בחוק ולא פורסמה כנדרש ב"רשומות" סמכותם של מי מקציני המתפ"ש לתת רישיונות ציוד "דו-שימושי" לפריטים המופיעים בתוספת זו.

5. עמותת "ג'ישה", הפועלת לקידום חופש התנועה של תושבי עזה ולהגברת תנועת הסחורות בין רצועת עזה לעולם, לרווחת תושבי עזה ולמען שיפור הכלכלה ברצועה, פנתה בעבר בעניין זה למתפ"ש. בבקשות חופש מידע ומכתבים נלווים, מיום 18.1.2016 ו-12.4.2016, "ג'ישה" ביקשה לברר מהיכן שואבים קציני המטה את סמכותם לתת רישיונות לעניין הפריטים שבתוספת השנייה והפנתה את תשומת לב המתפ"ש כי אין בידיהם הסמכה מעודכנת לכך.

העתק מכתבי "ג'ישה" מיום 18.1.2016 ומיום 12.4.2016 מצ"ב ומסומן ג'.

6. ואולם, **בתשובות המתפ"ש הפנו אותנו להסמכה משנת 2013** (ר' למשל סעיף 7 לתשובתם מיום 22.3.2016 וסעיף 5 לתשובתם שנתקבלה ביום 19.4.2017 (ומתוארכת ל-9.4.2017)). כאמור לעיל, **הסמכה זו אינה רלוונטית לתוספת השנייה** ואינה יכולה לסייע בידי מי שמבקש לקבל רישיון ציוד "דו-שימושי" לפריט המופיע בה.

העתק תשובות המתפ"ש מיום 22.3.2016 ומיום 19.4.2017 מצ"ב ומסומן ד'.

7. ביום 24.4.2017 פנתה הח"מ פעם נוספת למתפ"ש בעניין זה, וביקשה כי יפעל יחד עם הגורמים הרלוונטיים במשרד הביטחון והמשפטים, על מנת לפרסם ברשומות את **זהות הגורמים המוסמכים במתפ"ש לדון בבקשות רישיון ציוד "דו-שימושי" ביחס לפריטים המצויים בתוספת השנייה של הצו**. לצד זאת הח"מ שבה על בקשת "ג'ישה", המתחייבת מכוח עקרונות מינהל תקין, לפרסם בהקדם נוהל המסדיר את הפרוצדורה בכל הקשור להכנסת ציוד "דו-שימושי" לשטחי הרשות הפלסטינית.

העתק מכתב "ג'ישה" למתפ"ש מיום 24.4.2017 מצ"ב ומסומן ה'.

8. ביום 14.5.2017 התקבלה תשובת קצין פניות ציבור של המתפ"ש, סגן עמרי דן, החוזרת **שוב** על אותה הפנייה- שגויה- להסמכה משנת 2013 ולמכתבם מיום 22.3.2016 (ר' נספח ד'). עוד נאמר בתשובה, כי טענתנו באשר לקושי בהתמצאות בפרוצדורות להכנסת טובין דו-שימושיים לרצועת עזה לא נעלמה מעיני המתפ"ש וכי הנושא נמצא בבחינה על ידי המתפ"ש.

לפי המכתב, "ככל שיימצא כי אכן קיים חסר בנגישות המידע הרלוונטי, הדבר יתוקן ודבר תיקונו יובא לידיעת הציבור". **אציין בפניכם כי אותה התשובה בדיוק, באותה הלשון, נשלחה לח"מ לפני כשנה, ביום 29.5.2016.**

העתק תשובת המתפ"ש מיום 14.5.2017 מצ"ב ומסומן ו'.

9. יודגש כי לאקונה זו לעניין הסמכת המתפ"ש וקציניו לפריטים שבתוספת השנייה אינה עניין טכני גרידא. מעבר לחובת הרשויות לפעול על פי חוק, חלוקת הסמכויות לקציני המטה השונים במתפ"ש נחוצה על מנת שאלה ימלאו את תפקידם בצורה תקינה וסדורה וידעו ביחס לאילו פריטים מוסמכים הם לתת רישיונות. באותו האופן, הדבר נחוץ על מנת שמי שמבקש לקבל רישיון ציוד "דו-שימושי" - בין אם הוא סוחר תושב עזה, ספק ישראלי או חברה בינלאומית - יידע למי עליו לפנות. ניקח לדוגמה אדם המבקש להכניס לעזה "כלי שיט", המוגדר כציוד "דו-שימושי" בפריט מס' 4 לתוספת השנייה. למי עליו לפנות במתפ"ש או במת"ק עזה? מי הגורם המוסמך להשיב לו ולקבל החלטה בבקשתו?

10. מחדל זה מתעצם לנוכח העובדה שנכון להיום ומזה זמן רב אין בנמצא נוהל מפורסם של המתפ"ש המסדיר את אופן יישום חוק הפיקוח והצו שמכוחו, ביחס לבקשות לקבלת רישיונות ציוד "דו-שימושי" לרצועת עזה ולגדה. לפיכך, לכל העוסקים במלאכה לא ידועה הפרוצדורה המדויקת לפיה עובדים קציני המטה השונים, לא כל שכן לוחות הזמנים בהם הם מחויבים לתת החלטה בבקשות והוראות נוספות הנוגעות להנמקה, השגה על סירוב וכו'.

11. נוכח מה שנראה כחוסר הבנה במתפ"ש או חוסר רצון להבין את גודל ומהות הבעיה, לא נותר לי אלא לפנות לכבודכם בבקשה כי תפעלו לתקן את המחדל ההסמכתי. ככל שהדבר לא יתוקן, והודעה על כך לא תימסר לנו בתוך 30 יום, בכוונתנו לפנות לערכאות.

בברכה,

מיכל לופט, עו"ד

המחלקה המשפטית